

reise til Amtmand og Provst, og hvem der ellers er Medlem af Skoledirectionen, for at undergives en Prøve, idet det nemlig kunde tillades at antage en Lærerinde til den og den Virksomhed, mod at Skoledirectionen bliver bekendt med hendes Vidnesbyrd og derigjennem finder tilstrækkelig Anledning til at billige hendes Antagelse som midlertidig. Det er Noget, som jo ikke sjældent skeer, og de communale Autoriteter ere ganske vist nærmest interesserede i, naar de antage, da at faae En, der duer. Naar nu denne Antagelse efter § 2 er foregaaet og Vedkommende midlertidig ansat, saa har Skoledirectionen, navnlig gjennem Provstevistitaterne eller ved andre Leiligheder, god Anledning til at lære hendes Dygtighed og Duellighed at kjende, uden at der behøves nogen særlig Examen, og saa kan, hvad jeg skal bemærke med Hensyn til, hvad der omtales i § 3, at Lærere, forinden de bestikkes, det vil sige, forinden de faae fast Ansættelse, skulle have godtgjort deres Duellighed, Skoledirectionen mange Gange, uden at der skeer Uleilighed paa nogen af Siderne, være fuldkomment overbevist om, at Læreren har den fornødne Duellighed, nemlig gjennem hendes tidligere Virksomhed, og man er da fri baade for Examensrejser og for Examen og har faaet det ganske Naturlige frem, at til at forrette Ojersningen midlertidig har Communalbestyrelsen antaget med Skoledirectionens Billigelse, og til den faste Ansættelse har den vedkommende Skolebestyrelse, eller hvem der nu har Ralderetten, bestikket, efterat den paa en betryggende Maade har faaet Visshed om vedkommende Læreres Duellighed, hvad den naturligvis faaer ganske anderledes efter maatte 5—6 Aars Virksomhed i Skolens Tjeneste end ved Prøver, som tilfældigvis ere aflagte ved at reise omkring til det ene Medlem af Skoledirectionen efter det andet. Saaledes haaber jeg, at den ærede Ordfører vil forstaae, at der er Tanke i mit Forslag. Endnu have endel ærede Medlemmer under Nr. 7 foreslaaet, at Ordet „Skole-direktion“ i § 3 skal ombyttes med „Sogneforstanderskab“. Jeg tillader mig nu at gjøre opmærksom paa, at dette „Skoledirektion“ ved anden Behandling blev indsat med 63 Stemmer mod 11. Det var et Slags Imødekom-

men imod den høiagtede Ministers Ønske om at faae dette Udtryk fastholdt, og jeg kan ikke nægte, at saaledes som vi lade Skoledirectionen blive staaende i §§ 1 og 2, er det fuldstændigt correct ogsaa at lade den bestaae i § 3, og det Forhold, hvori jeg har tilladt mig at sætte Ordet „antage“ og Ordet „bestikke“ til hinanden, troer jeg ogsaa vil medføre, at de ærede Medlemmer ville med Hensyn til § 3 finde det correct at fastholde den ved anden Behandling trufne Afgjørelse, thi det bliver jo Directionen, der i dette Tilfælde kommer til at bestikke. Men der er dernæst en anden Indvending, som jeg har imod dette Forslag. Naar man nemlig ombytter „Skoledirektion“ med „Sogneforstanderskab“, kommer det til at hedde: „De, der bestikkes til Lærere, skulle for vedkommende Sogneforstanderskab have godtgjort deres Duellighed“; men man har ikke alleegagne, hvor man ønsker en Lærerinde, Sogneforstanderskaber; man har ogsaa Communalbestyrelser og Borgerrepræsentationer. Naar en Kjøbstad ønsker en Lærerinde, hvor er saa det vedkommende Sogneforstanderskab, som skal antage? Skal det bestemmes af andre Autoriteter, hvilket Sogneforstanderskab paa Landet der skal antage den Lærerinde, man vil have i Kjøbstaden? Det er altsaa ikke usigtigt, og jeg troer, at de Herrer kunne see, at det ikke vil komme til at passe sammen med Forslagets hele Tanke at ombytte disse Ord med hinanden. Forslaget under Nr. 4 om at indskyde: „Lærere“ lægger jeg for min Deel aldeles ingen Vægt paa. Det er vist i ingen Henseende fornødent; thi en Undenlærer kan meget godt ogsaa være den, som man en Tid lader undervise udenfor den almindelig bestaaende Skole, og har man altsaa Lov til at tage en Lærerinde istedetfor en Undenlærer, har man ogsaa Lov til at lade denne Lærerinde undervise udenfor den i Sognet bestaaende Skole. Hvad nu angaaer Vestemmelserne under Nr. 8 og Nr. 10, som jeg vil antage ere Brændpunkterne, da skal jeg erklære, at jeg stemmer imod disse Forslag af de samme Grunde, som jeg nævnte under 2den Behandling. Dette er mere personligt, og det mener jeg ikke, der er Leilighed til her at røre ved. Det er Noget imod min Følelse just at skulle begynde med det Slags Ting, naar det